

Karmøy Senior Høyre

Leder Svein Magnus

Munkejord

Telefon 975 05 219

E-post: smunk@haugnett.no

Dato 03.12.2020

Karmøy kommune – saksnr. 20/24918

Plan for Leve hele livet i Karmøy 2021 – 2023. Hva er viktig for eldre i Karmøy?

Regjeringen la i 2018 - jfr. St. Meld 15 (2017-2018) - frem kvalitetsreformen Leve hele livet. Målet er at alle eldre skal få bedre hjelp og støtte til å mestre livet. Leve hele livet handler om de grunnleggende tingene som oftest svikter i tilbudet til eldre. Det er:

- Aldersvennlig samfunn
- Aktivitet og fellesskap
- Mat og måltider
- Helsehjelp
- Sammenheng og overganger i tjenestene

Ansvar for gjennomføring og oppfølging av reformen er lagt til kommunene, i Karmøy er det laget et utkast til plan for dette som kommer opp til politisk behandling i desember 2020.

Karmøy Senior Høyre har hatt anledning til å gjøre seg kjent med innholdet i planen, og ønsker å gi uttrykk for anerkjennelse for det gode arbeidet som er gjort. Dette gjelder både substansen i det materialet som nå foreligger, og det faktum at arbeidet ble mulig å gjennomføre under de vanskelige omstendighetene som har gjort seg gjeldende dette året.

Denne oppriktige anerkjennelsen betyr selvsagt ikke at Karmøy Senior Høyre ikke har kommentarer, innvendinger eller forslag til det planutkastet som nå skal gjennomgå politisk behandling.

Vi håper og legger til grunn at det blir anledning til å følge med i det videre arbeidet med denne kvalitetsreformen, og til å gi ytterligere innspill underveis.

Våre merknader i denne omgang er -

Organisering og struktur

Karmøy kommune (KK) grupperer de fem innsatsområdene (mat, aktivitet og fellesskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene) under to hovedmål.

Hovedmål 1: Lokalsamfunn som fremmer Eldres livskvalitet; og

Hovedmål 2: Trygge helse- og omsorgstjenester.

Hovedmål 2 gjelder tjenestene innen helse og omsorg og hovedmål 1 har et bredt samfunnsperspektiv og vil omfatte de fleste av kommunens tjenesteområder, reguleringer og samarbeid. En slik oppdeling gir en klarere ramme for ansvarsfordeling i organisasjonen.

Hovedmål 2 er helse og omsorg sitt ansvarsområde, mens hovedmål 1 er et ansvar for hele kommuneorganisasjonen. Noen av innsatsområdene vil imidlertid komme innenfor begge hovedmålene. Dette gjelder spesielt aktivitet og fellesskap samt mat og måltider.

Når det gjelder livskvalitet og trygghet – enten det gjelder eldre eller yngre mennesker – er det jo slik at alt henger sammen med alt. Ikke desto mindre skal jo arbeidet organiseres og struktureres, og Karmøy Senior Høyre støtter kommunens forslag her.

Foreslåtte tiltak under hovedmål 1 – Livskvalitet

Nøyaktig hva som ligger inne i begrepet livskvalitet vil selvsagt variere fra person til person og kunne sånn sett vært et interessant diskusjonstema i seg selv. For de fleste vil nok termen trivsel inngå, sammen med fysisk-sosial-digital trygghet. Planen lister opp en rekke gode tiltak, vor Karmøy Senior Høyre særlig vil understreke viktigheten av frivillighet (jfr kommunens særskilte temaplan for

frivillighet); tiltak som gjelder eldre arbeidstakere/yrkesutøvere; fysisk og mental aktivitet; transport og kulturtiltak.

I skjæringsflaten mellom trygghet og frivillighet vil Karmøy Senior Høyre lansere muligheten som kan ligge i å introdusere lokale trygghetspatruljer i samarbeid med frivillige lag/organisasjoner som f.eks Røde Kors, Speidere, idrettslag el. Andre. Slike patroljer kunne bevege seg og være synlige i nabolag med særskilte behov, og slik bidra til økt trygghet for gamle, unge samt hus og heim.

Foreslåtte tiltak under hovedmål 2 – Trygge helse- og omsorgstjenester

Det som sies i underkapitlene om Kompetanse – pasientsikkerhet – ernæring samt Velferdsteknologi og hjelpemidler virker som å være positive saker som Karmøy Senior Høyre antakelig kan støtte. Imidlertid savner vi en drøftelse av mulighetene for fritt/friere brukervalg mellom kommunale og private velferdstjenester innenfor samme kostnadsramme. Her ligger det etter vårt syn opplagte helse- og velferdsgevinster å hente.

Karmøy Senior Høyre savner også en drøftelse av muligheter som kan ligge i et samarbeid mellom kommunen og private interesse hva angår tilrettelagte botilbud for eldre som fortsatt har fysisk og mental «restførighet» som er tilstrekkelig til at behovet for hjelp er relativt begrenset.

I underkapitlet om Tjenestetilbud og kapasitet sies det at hundre nye plasser som er vedtatt i plan for heldøgnsomsorg (Skudenes og Spanne) må realiseres, men det sies helt uten forpliktende formuleringer.

At det grunnleggende viktige spørsmålet om tilstrekkelig antall sykehjemsplasser og andre heldøgns omsorgsplasser ikke er belyst er en klar svakhet med planarbeidet. Trygghet for den enkelte og tillit til at en får nødvendig hjelp når en trenger det, er viktig forutsetning for at eldre mennesker våger og velger å bo hjemme så lenge en klarer. Og det er samtidig en viktig premisse for god helse og trivsel, mulighet til å bruke de krefter en har og til å ta del i de aktiviteter en ønsker, velger og klarer.

Det overordnede blikk på utviklingen av sykehjemsplasser i vår kommune viser at om en bygger ny kapasitet, legges annen kapasitet ned eventuelt stenges for rehabilitering. Eksempelvis som tilfellet sist nå i Skudenes hvor en river et velfungerende sykehjem med 58 plasser for å planlegge et nytt på 32 plasser. Kapasiteten i Skudeneshavn vil da vært borte i en 5 års periode til eventuelt nytt sykehjem måtte stå ferdig i 2022/2023. I dette perspektivet kan en bekymre seg for at når nytt sykehjem i Skudeneshavn står ferdig, vil en ny kapasitetsøkning der eventuelt kunne blokkeres nok en gang av at enda et nytt sykehjem skal rehabiliteres.

Karmøy Senior Høyre ser med stor bekymring på at kommunens planer ikke tar høyde for det åpenbare behovet for flere sykehjemsplasser noe som illustreres ved stadig flere dobbeltrom ved Norheim bu- og behandlingshjem, behov for åpning av nye plasser ved Kopervik syke- og aldershjem og kjøp av flere plasser fra Bokn

kommune. Dette dystre bildet forsterkes av at et lenge omtalt sykehjem på Karmøys fastlandsside på ca 110 plasser, nå ikke lenger omtales som sykehjem, men som heldøgns omsorgsplasser og nå med ca halv kapasitet og 60 plasser. Og da har vi i denne omgang ikke omtalt det faktum at dette i beste fall planlegges i et meget langsiktig perspektiv hvor innhold, planløsninger, kostnader og mulig finansiering pr idag ikke er belyst.

Kvalitetsreformen Leve hele livet har et hovedperspektiv der samfunnet legges til rette for at de eldre skal få bedre mulighet til å dyrke sine interesser, bruke sine krefter og ta del i det pulserende sosiale liv lengst mulig. På fastlandssiden ville dette snarest, best og rimeligst kunne etableres i områdene rundt og i tilknytning til dagens sykehjem på Norheim. Karmøy Senior Høyre er glad for at kommunen har et engasjement for planlegging av og forberedelse for denne viktige og langsiktige kvalitetsreformen som skal styrke rettighetene og mulighetene for ved å legge til rette for helse, miljø og trivsel. Men det understrekes igjen at etter vår oppfatning behovet for flere sykehjemsplasser sterkt undervurdert , noe som bør rettes opp i det videre planarbeidet.

Vennlig hilsen

Svein Magnus Munkejord
Leder – Karmøy Senior Høyre